

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet bevat enerzijds een aantal zuiver technische en tekstuele aanpassingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit en anderzijds een aantal beperkte inhoudelijke aanpassingen, onder meer wat betreft de verkeersbelasting voor oldtimers, de vrijstelling voor voertuigen voor het gemeenschappelijk vervoer van rolstoelgebruikers, de vermindering voor in het buitenland betaalde erfbelasting en de toegang tot het centraal aanspreekpunt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

- Beleidsveld: Financiën en Begroting
- Inhoudelijk Structuurelement: Fiscaliteit
- Beleidsdoelstelling: het ontwerp van decreet bevat een aantal zuiver technische en tekstuele aanpassingen aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit en anderzijds een aantal inhoudelijke aanpassingen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerp van decreet werd op 25 maart 2022 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering (VR 2022 2503 DOC.0039).

De Sociaal-Economische Raad gaf in haar brief van 25 april 2022 een advies met betrekking tot de artikelen 5, 6 en 7.

Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) met nr. 2022/034 werd uitgebracht op 19 april 2022.

De Raad van State bracht op 14 juli 2022 een advies uit, met het nummer 71.581/3.

De adviezen worden hieronder geanalyseerd.

Advies Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Er zijn in het licht van het advies van de Sociaal-Economische Raad in haar brief van 25 april 2022 geen aanpassingen nodig aan het voorontwerp van decreet om volgende redenen.

In tegenstelling tot wat de SERV meent, heeft artikel 5 geen impact op de kilometerheffing, maar enkel betrekking op de verkeersbelasting. De engagementsverklaring van de Vlaamse Regering 'naar een coherent legistisch beleid' wordt evenmin geschonden, aangezien het tarief van verkeersbelasting voor de klasse MTM 3,5-12 ton immers 0 euro blijft bedragen. Er wordt enkel een restcategorie voorzien voor combinaties van assen, met een MTM van meer dan 16 ton en die thans niet onder het toepassingsgebied van de huidige tabel vallen, noch onder de Europese minimumtarieven.

In tegenstelling tot wat in het advies van de SERV staat opgenomen, bestaat de doelstelling van de artikelen 6 en 7 niet uit het wegwerken van de overgang tussen de forfaitaire en de algemene jaarlijkse verkeersbelasting, maar, zoals de memorie van toelichting duidelijk stelt, uit de tegemoetkoming aan het feit dat het huidige gunsttarief te weinig rekening houdt met de toegenomen populariteit van deze historische voertuigen alsook hun impact op de luchtkwaliteit.

Bredere aanpassingen van de verkeersfiscaliteit passen niet binnen de doelstelling van onderhavig voorontwerp van decreet, aangezien het gaat om enerzijds een aantal zuiver technische en tekstuele aanpassingen en anderzijds een aantal beperkte inhoudelijke aanpassingen.

Advies Vlaamse Toezichtcommissie (VTC)

Het voorontwerp van decreet vereist geen aanpassingen als gevolg van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) nr. 2022/034 van 19 april 2022.

Conform de suggestie van de VTC in randnummer 10 werd in de memorie verduidelijkt dat de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van de persoonsgegevens bestaat uit de uitvoering van aan taak van algemeen belang. Toch dient te worden benadrukt dat de rechtvaardigingsgrond van zowel artikel 24 als 29 hoofdzakelijk bestaat uit de bepaling zelf.

In randnummer 15 en 45 vraagt de VTC om van artikel 34 een wijzigingsbepaling van de VCF te maken, met het oog op transparantie van de wetgeving. Een onderzoek naar een duurzame en omvattende integratie van privacybepalingen in de VCF is evenwel al opgestart. Artikel 34 fungeert dus als tijdelijke privacybepaling in afwachting van de voltooiing van die oefening.

In randnummer 22 stelt de VTC dat de decreetgever en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is. De nodige risico-onderzoeken werden echter reeds gepleegd. Alle risico-analyses zullen dus uitgevoerd zijn vóór de uitvoering van de bepalingen.

Conform het advies van de VTC in randnummer 30 wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat de categorie van de financiële gegevens een limitatieve opsomming is. Hiervoor werden de woorden 'onder meer' verwijderd.

In randnummer 39 stelt de VTC dat er geen bewaartermijn lijkt te zijn vastgelegd voor de persoonsgegevens vermeld in artikel 24. Dit artikel is echter een aanpassing van artikel 3.3.5.0.1. VCF. Voor dit artikel werd er al een privacybepaling voorzien in artikel 82 van het decreet van 2 april 2021 houdende diverse technische wijzigingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en gerelateerde bepalingen.

In randnummer 42 stelt de VTC dat het voorontwerp geen bepalingen bevat voor de juistheid van de gegevens. Hiervoor zullen echter de nodige afspraken worden gemaakt via de desbetreffende protocollen en/of machtigingen.

In randnummer 44 adviseert de VTC om de bepalingen voor de juistheid van de gegevens op te nemen in de communicatie met de burger. Deze informatie zal samen met de rechten van de burger en diens mogelijkheid om hierover vragen te stellen worden opgenomen in de privacy-verklaring.

Advies Raad van State

De Raad van State bracht op 14 juli 2022 een advies uit, met het nummer 71.581/3. In dit advies maakt de Raad van State een aantal opmerkingen die hieronder worden besproken. Om aan bepaalde opmerkingen tegemoet te komen werden een aantal wijzigingen aangebracht in het ontwerp van decreet (artikel 5, 8, 24, 29) en de artikelsgewijze toelichting (artikel x).

Volgens de Raad van State dient er naast het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) ook advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit te worden ingewonnen (zie randnummer 3).

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De VTC is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG) verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

In randnummer 4 stelt de Raad van State dat het niet duidelijk is hoe de ontworpen rijen zullen worden ingepast in de bestaande tabel van artikel 2.2.4.0.1, § 6, tweede lid, 2°, van de VCF. Dit wordt verduidelijkt door de vervanging van de volledige tabel.

In randnummer 5 stelt de Raad van Staten in vraag of de voorwaarde van het voorleggen van een “geldig certificaat van individuele nationale goedkeuring van een voertuig dat is afgeleverd door de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie” ook kan worden opgelegd ten aanzien van een omgebouwd voertuig dat beschikt over een binnen de Europese Economische Ruimte door een andere bevoegde entiteit uitgereikt gelijkwaardig attest of certificaat. Daarom wordt verduidelijkt dat ook een gelijkwaardig certificaat door de bevoegde entiteit van een staat binnen de Europese Economische Ruimte kan worden afgeleverd.

De opmerking van de Raad van State in randnummer 6 werd gevolgd waardoor ook in artikel 35 uitdrukkelijk wordt opgenomen dat de bepaling in artikel 9 in werking zal treden vanaf aanslagjaar 2023.

In randnummer 7 bij artikel 11 van het voorontwerp (de wijziging aan artikel 2.7.1.0.6, §2, derde lid, 3° VCF) verwijst de Raad van State naar een vraag inzake het toepassingsgebied van de ontworpen

wijziging. De Raad geeft hierbij een weergave van het antwoord door de gemachtigde op een vraag van de Raad.

In de tweede alinea van randnummer 8 heeft de Raad een bemerking opgenomen bij artikel 11 van het voorontwerp. Hierin staat de Raad van State stil bij een mogelijk verschil in behandeling ten gunste van de personen waarop de ontworpen maatregel van toepassing is. De Raad van State vraagt hoe in het licht van de ratio legis van de maatregel kan worden verzekerd dat alle premies van de groepsverzekering gefinancierd zijn met gemeenschappelijke gelden, aangezien het niet uitgesloten is dat gehuwden hun stelsel hebben aangepast tijdens het huwelijk. Hierbij geeft de Raad aan dat de vaststelling dat de erflater op het ogenblik van het overlijden gehuwd was onder een gemeenschapsstelsel wat dat betreft niet kan volstaan.

Bij echtgenoten gehuwd onder een stelsel van scheiding van goederen is de uitkering aan de langstlevende echtgenoot ingevolge een groepsverzekeringscontract van die langstlevende echtgenoot, niet belastbaar in de nalatenschap van de erflater. Ingevolge artikel 2.7.1.0.6, §1, lid 4 VCF is dit wel het geval wanneer de echtgenoten gehuwd waren onder een stelsel van gemeenschap van goederen.

In artikel 2.7.1.0.6, §2, lid 3, 3° VCF is een uitzondering voorzien op de belastbaarheid voor uitkeringen aan de langstlevende echtgenoot in het kader van een groepsverzekering afgesloten door tussenkomst van de werkgever van de erflater. Rekening houdend met het feit dat de premies van de groepsverzekering gefinancierd zijn met beroepsinkomsten (zijnde gemeenschappelijke gelden bij gehuwden onder stelsel van gemeenschap), is het logisch om de bestaande uitzondering uit te breiden.

Als de uitkering aan de onder gemeenschap gehuwde langstlevende echtgenoot belastbaar is op grond van artikel 2.7.1.0.6 VCF, wordt de belastbare grondslag van het legaat bepaald door artikel 2.7.3.2.8, §1 VCF. Wanneer het voordeel gefinancierd werd met gemeenschappelijke gelden, zal de helft van de uitkering aan de langstlevende echtgenoot als legaat beschouwd worden. Voor zover het voordeel gefinancierd werd met eigen gelden van de langstlevende echtgenoot, is het voordeel niet belastbaar in de nalatenschap van de erflater.

Dit geldt eveneens voor echtgenoten die hun huwelijksstelsel tijdens het huwelijk aangepast hebben. Hieruit volgt dat de maatregel geen verschil in behandeling creëert ten gunste van de personen waarop hij van toepassing is. Er is derhalve geen aanpassing vereist.

In randnummer 8 bij artikel 13 van het voorontwerp (de wijziging aan artikel 2.7.5.0.4, eerste lid, VCF) verwijst de Raad van State naar een vraag inzake de verhouding tussen de ontworpen bepaling en dubbelbelastingverdragen. Het betreft geen advies of bemerking, maar een weergave van het antwoord door de gemachtigde op een vraag van de Raad, die geen verdere actie vereist. De bemerking opgenomen in de tweede alinea van randnummer 8 heeft betrekking op artikel 11 van het voorontwerp (behandeld in randnummer 7 van het advies).

In randnummer 9 bij artikel 14 (en artikel 35) van het voorontwerp (de wijziging aan artikel 2.7.5.0.6, zesde lid VCF) verwijst de Raad van State naar een vraag inzake de terugwerkende kracht van de ontworpen wijziging. De Raad geeft hierbij een weergave van het antwoord door de gemachtigde op een vraag van de Raad. Vervolgens stelt de Raad van State dat de terugwerkende kracht kan worden aanvaard. Er is bijgevolg geen verdere actie vereist.

In randnummer 10 van het advies stelt de Raad van State dat de loutere vaststelling dat schenkingen in het buitenland op een aantal vlakken verschillen van schenkingen in België op zich niet volstaat als verantwoording voor een ongelijke behandeling. Aan het voorbehoud dat door de Raad op dit punt wordt gemaakt, wordt tegemoetgekomen door in artikel 2.8.3.0.3, § 1, tweede lid, van de VCF de niet-toepasbaarheid van het progressievoorbehoud te verruimen voor eerdere schenkingen van onroerende goederen waarop de vrijstelling, vermeld in artikel 2.8.6.0.1 VCF is toegepast. Deze aanpassing wordt verder toegelicht in de memorie van toelichting.

In randnummer 11 stelt de Raad van State dat de terugwerkende kracht van de artikelen 18 en 19 kan worden aanvaard. Het betreft een opmerking, waar niet op gerepliceerd dient te worden.

De aanbeveling van de Raad van State in randnummer 12 werd gevolgd zodat in artikel 22 de woorden “een beveiligde zending via” werd ingevoegd voor de woorden “het digitale loket”.

Zoals de Raad van State in randnummer 13 suggereert wordt verduidelijkt dat de instemming met een elektronische uitwisseling geldt voor alle belastingen, waarvoor de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie gebruik maakt van het elektronisch platform.

Volgens randnummer 14 van het advies dient te worden nagegaan of er een afdoende verantwoording voorhanden is voor het verlenen van een bijzondere bewijswaarde aan de genoemde processen-verbaal.

De bijzondere bewijswaarde is niet ongewoon inzake fiscaliteit, zie bijvoorbeeld artikel 3.17.0.0.1 VCF, artikel 340 WIB92, artikel 59, §1, van het btw-wetboek en artikel 5 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

Gelet op het belang van het retentierecht in het kader van een fiscaal onderzoek m.b.t. de gewestbelastingen wordt aan het proces-verbaal van retentie dezelfde bewijskracht toegekend als die van het proces-verbaal bedoeld in artikel 3.17.0.0.1 VCF. Omwille van de moeilijke bewijsbaarheid van sommige belastbare toestanden en om de mogelijkheid van belastingfraude zoveel mogelijk uit te sluiten, is het toekennen van bijzondere bewijswaarde noodzakelijk.

Bovendien is het vanuit het streven naar administratieve vereenvoudiging het wenselijk dat iedere administratie bij de uitoefening van haar taken over dezelfde bewijsmiddelen zou beschikken.

Deze verantwoording werd aangevuld in de memorie van toelichting.

In randnummer 15 merkt de Raad van State op dat aan de woorden “het bevoegde personeelslid” de woorden “met minstens de graad van directeur” moeten worden toegevoegd. Dit werd dan ook aangepast.

In randnummer 16 adviseert de Raad van State om de privacybepalingen te integreren in de VCF in plaats van ze te voorzien in een autonome bepaling. Een onderzoek naar een duurzame en omvattende integratie van privacybepalingen in de VCF is evenwel al opgestart.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Situering

Dit ontwerp van decreet bevat enerzijds een aantal zuiver technische en tekstuele aanpassingen en anderzijds een aantal inhoudelijke aanpassingen.

De zuiver technische aanpassingen zijn de volgende:

- wijzigingen naar aanleiding van gewijzigde Vlaamse of federale regelgeving waarnaar wordt verwezen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) (bv. Wetboek diverse rechten en taksen, Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, Bestuursdecreet ...);
- verduidelijking van regelgeving (bv. aangaande de concrete verdeling van de vermindering tussen verschillende erfgenamen bij de vriendenerfenis);
- technische correcties naar aanleiding van materiële vergissingen bij eerdere decretale aanpassingen (bv. artikel 2.8.4.1.1 VCF);

- tekstuele aanpassingen (bv. wijziging van de term “gehandicapte persoon” naar de term “persoon met een handicap”).

Tot slot zijn er ook nog een aantal inhoudelijke aanpassingen:

- het voorzien van tarieven jaarlijkse verkeersbelasting voor ontbrekende combinaties van motorvoertuigen of samengestelde voertuigen, bestemd voor het vervoer van goederen, met een maximaal toegestane totaalgewicht van 12 ton of meer (zie artikel 5);
- de verhoging van het forfaitair tarief voor oldtimers in de jaarlijkse verkeersbelasting (zie artikel 6);
- de invoering van een vrijstelling in de belasting op de inverkeerstelling voor voertuigen die specifiek worden omgebouwd voor het gemeenschappelijk vervoer van rolstoelgebruikers (zie artikel 8);
- de uitsluiting van het toepassingsgebied van artikel 2.7.1.0.6 VCF voor de uitkering van een groepsverzekering via de werkgever van de langstlevende echtgenoot, die gehuwd was met de erflater onder een gemeenschapsstelsel, bij het overlijden van de eerststervende echtgenoot (zie artikel 11);
- uitbreiding van de bestaande vermindering voor in het buitenland betaalde erfbelasting (zie artikel 13);
- de uitsluiting van de overeenkomsten houdende schenking van onroerende goederen die in het buitenland liggen van het toepassingsgebied van het progressievoorbehoud inzake schenkbelasting (zie artikel 15);
- Het bepalen van de aanvangstermijn van 2 jaar, waarbinnen de kennisgeving van intentie om aanvullende rechten en de belastingverhoging moet gebeuren, in geval van de toepassing van het gunstregime inzake familiale ondernemingen en vennootschappen. (zie artikel 23);
- toegang tot het centraal aanspreekpunt (met bijhorende privacybepalingen) (zie artikel 29 en 34);
- verbetering van de controlebepalingen inzake verkeersfiscaliteit (zie artikel 31).

2. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Zoals aangehaald onder punt 1. betreffen een aantal van de bepalingen zuiver technische of tekstuele aanpassingen.

Daarnaast zijn er nog een aantal inhoudelijke aanpassingen, zoals opgesomd onder punt 1., die nader worden toegelicht in de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

3. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor de inhoudelijke en procedurele maatregelen kan verwezen worden naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

4. Impactanalyse

Zoals aangehaald onder punt 1. zijn een deel van de decretale aanpassingen die het voorwerp uitmaken van het ontwerp van decreet veelal zuiver technisch of tekstueel. Zij hebben dus geen enkele maatschappelijke impact, noch een impact op de op de grondrechten of het gelijkheidsbeginsel. Er is evenmin een budgettaire impact of een bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen, noch op Brussel.

Voor wat betreft de inhoudelijke maatregelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een gedetailleerde bespreking kan verwezen worden naar de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2022 2503 DOC.0339/1BIS – punt 3A).

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2022 2503 DOC.0339/1BIS – punt 3C).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2022 2503 DOC.0339/1BIS – punt 3D).

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt het ontwerp van decreet ingediend in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Mathias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting
- het advies van de SERV van 25 april 2022
- het advies van de VTC van 19 april 2022
- het advies van de Raad van State van 14 juli 2022